

ماريکه، ادرنده طويجي بوزباشيلرن دن
رفتو ا. صبري بکک تالیف کرده سی اولان
برحکایه تک ایتدیر. حکایه تک اساسی نه قدر رقیق
وتزییه، نه قدر لطیف و عاشقانه ایسه اسلوب
تصویری ده اوقدر بدیع و شاعرانه در. وقعه برصباح
وقتی — کونش طوفان کی — باشلا بور، فقط
نه باشلا بایش، نه حسن ابتدا... (ماريکه) تک
ایلك صحیفه سنی اوقویان آرتق ضبط نفس ایده.
میرک حکایه یی خاتمه سنه اوقومق، بر نفسده
اوقویوب بیتیره درک هم اطفای تشنکی تجسس،
هم ده تمییه روح ادبی ایتمک شوق وسوداسنه دوشور.
مؤلف ذی اقتدارنی تبرک ایله — مکتب رساله —
سی نامه — مقفخر اولورز.

تماشای طبیعت!

موسم ربیع برلیل صفا بخش مکرکیده ساحل
دریای آرزاکه ایله بر شام غریبانه کچیردم که،
بوئدن متولدا احساساتی — فقدان اقتداریمی بیلدیکم
حالده — عرض و تصویردن کنسدیمی آله مدم :
سما، ظلمتتا بلوطلردن، دریا، اهترازی طالعندن
آزاده، کاشانده سکوت مطلقه حکمی اجراءه
ایدی.

قر، ماورای افتدن رونمای طلوع اوله رق
— بر متورمه تک صوک تبسی قدر حزن بولنان —
شعاعنی نشره باشلا شدی. سطح دریاده — انکاش
ضیائی قردن متولد — حلزوننی خط نورانیلر
انظاره چارپوردی.

جهان، مهتابدن ده بارلاق بر نورایتیه
مستغرق ایدی. ساحل دریاده جلوه نمای زینت
اولان عالی یالیلر مینی مینی دره لره، نظر ربا
قورولق لره، دلکشا طاعنلرک آره نلرده کی مزین
کوشکلر، ازهار متنوعه ایله تنظیم وتزین ایلمش
جنت اسا باغچیلر، خیره بخش امان اوله جق درجه
روح پرور ایدی. یالیلردن ایشیدیلن ترانه
جیاختشا، قلبه برصفا ی روحانی القا ایلدیور.
سطح دریانک آغوش لطافت پرورنده رونمای
احتشام اولان برالقیمی قابینی، حسابات شاعرانه یی
تیجه چالیشوردی.

لطافت موقیته اودرجه ده ایدی که، انسان
هر بار چه سنک کلشن فردوسدن بر نشانه بولندیغه
نائل اوله جق کللیور، قلبنده بر حسن نشووه زار
طویوپوردی دلر با بریالینک بچرمه سندن عرض
جمال ایدن — ملکلردن ده کوزل برقز، تماشا.
سندن غنا کلک احتمالی اولیان بولطیف منظره یی
تماشا ایله بدایع قدر تک آثار شاعرانه می قارشینسنده
انکشت رب حیرت اولیوردی.

ایشته بومنظره سوداوی، نیم کی محروم
ذوق اولانلرک واسطه افزایش جیاتیر.
قلم، حس مسرتله مالی، روح، شوق
مسمدله متعالی، لسانم، اوملکک جاذبه پرور
سیاسنی تقدیس ایله تالی ایدی که، کوزلریمه دوشن
برفتل، تماشاسیله متلذذ اولدیغ الواح حیرت زای
طبیعته ناچار وداعی ایفایه مجبور ایدی، فقط
بولوحه حیات افزا فکر مده حاللا محفوظلدر.

فی ۷ ایلول سنه ۱۳۱۲

فاتحلی: کمال

مکتب

۱۳۰۷

هر پنجشنبه کونی نشر اولور ادبی و حکمی رساله در

نسخه سی ۲۰ پاره

نومرو ۵۶

بشنجی سنه

مندرجات

سودنکمه	ح. ناظم
بر فقر	سلیمان نسیم
تخی	ع. مظفر
شیدایانه بر خیال	جناب شهاب الدین
ادیات غریبه تونلری	خالک صفا
فلسفه قطره لری	رؤف ذاق
انکیز ادبیاتی: تاریخ حکایه (مابعد و ختام)	عبد رؤف
تاریخ حواس خمس (مابعد)	ج. جمعی
حکایه: مسلول	عبد رؤف

معارف نظارت چاپخانه سنک رخصتی حائر در

مکتب

قره بت مطبعه سی

۱۳۱۴

محل مراجعت

مکتبه عالمگانه خصوصاً
اچچون باب عالی جاده سنده
مکتبه اداره خانه سمر اجمت
ابدلیدر .

مکتبہ

۱۳۰۷

در سادات اچچون سنه لکی
بکری؛ نشره اچچون بوسته
اجرتی داخل اوله رقی او توتوز
غروشدر .

محل توزیعی

باب عالی جاده سنده
اداره خانه مخصوصه در .

مسکیزه موافقی کوندر به جک
اشارع البتونیدر ج اولتور .
درج اولتیمان اوراق اعاده
ابدلیدر .

بشنجی سنه

نومرو ۵۴

نسخه سی ۲۰ پاره در

بشنجی جلد

نسخه سی ۲۰

پاره در

شعر

سودیکمه

- ۱ -

بی امید ایله ایدن لبریز
نشئه نازه جمالکدر ؛

کوردیکم ، سودیکم بدیع لک
هیبسی آغشته مالکدر ؛

بی که لیل یأس اچینده بیله
اوقشایان نازنین خیالکدر .

یار پرخنده التفاتمسک ،
سودیکم سن بنم حیاتمک !

- ۲ -

غور ماضی به انطاقده

طولدیرر چشمی سرشک الم :

کورورم خاطرات شاطره می

چونیکه آلوده غبار عدم ؛

تیشوب نازنین خیالک ایدر

بی پر باشقه عالم محرم .

یار پرخنده التفاتمسک ،

سودیکم سن بنم حیاتمک !

- ۳ -

وقت اولور برضرب حسن خفی

بی آزرده ملال ایدر .

کره ناک قور اولور کورکم .

بنم تألیم ایدر کوز لکدر .

تیشوب نازنین خیالک اودم

کولگه باشقه برلسان سویلر .

یار پرخنده التفاتمسک ،

سودیکم سن بنم حیاتمک !

- ۴ -

سوندورر نور نظره می ظلمت

ایتسم اعماق روحه سوق ننگه ؛

چارینیز حزن ایچنده اندیشه
ایلدیجه ظلامی استیکناه
یتیشیر نازنین پارلائیر نا کاه
ایل سودای پارلائیر نا کاه
یار بر خنده التفاتسک
سودیک سن بنم حیاتسک!

- ۵ -

بی احیای شوق ایدن، کوزلم،
دلده کی عشق بی هالکدر،
التجاکهی فکر مک دانم
سایه ذی صفای بالکدر،
اک کوزل افتخار کولکجه
هدم اولوق احتمالکدر.
یار بر خنده التفاتسک،
سودیک سن بنم حیاتسک!

ع . ناظم

بر فقیر

صاللانندی... طوردی. بردها صاللانندی تیره دی..
قارشیده یک ضعیف فقط شانلی بر فقیر
یژمرده بر قیافت ایله؛ وجهی یک منیر،
سیاسی دلکشا، نظری بی مجال ایلی.
صاللانندی... کورمیوردی؛ کوزی باصیدی بری
طوردی بولوب او صاللانیشیله موازت...
صاللانندی بردها... اوزمان ایشته کوزلری
بر شی کورور کچی بکا صابلانندی عاقبت

طوردی... بن آکلادم آتی آزاده سؤال
ویردم نه استیورسه او آلدی بلا جواب...
صکره دایلدی دککنکه ووندی احتمال...
یوق دوغمه مشدی بردها صاللانندی... طاق، دیدی
دوشدی بوغیه.. طوتم اندن بر اضطراب
قالدیرمق ایستدم. «بی راحت براق» دیدی
سلیمانه نسیم

تخی -

ای میرنجیم فرزندنجیک
اولسون دیلرم بن مسعود وممر!
سن ایله او طفل بر حیره تحاف
بر نغف شیرین ای باد نفیکر!
خورشید اکا طوسون بر مهد مذهب،
مهتاب اکا ویرسون بر برقع ازهر!
صارصین اونی هر دم برابر، ضیئه
مهدنده تکهان اولسون ده ملکدر!
بر عطر بهاری ایسون اونی تمطیر،
صالسین اوکا سایه بر نخل منیر،
اک تازه چچیکل ایسون اونی تزیین
دوکسون اوکا الوان بر کلبن انور!
ویرسین اوکا درس پرواز و تعالی
روخنده اوچارکن بر تازه کبوتر!
بر لمعه حکمت قیلسین اونی روشن،
بر نور حقیقت اولسون اوکا رهبر،
خلاق اوکا ویرسین بر جسم توانا،
بر قلب مصفا، بر فکر منور!

ع . مظفر

شیدایانه بر خیال

کونش آرتق افول ایلوب کیتش،
اورته لقی بوسبتون قارارمشدی؛
سینه خوابه ترک روح ایتش،
بتون اشیا سکوته وارمشدی؛
هرجهندن اولوردی توده نا
بر نهایتسز امتداد ظلام؛
هر بر اولمشدی، چشم نایبنا
کچی، در بسته سواد ظلام...

اوزمان ایشته دلخرابانه
بستر زرنه اوزانمشدی
او قادین که لیل هجرانه
متصل باقدن اوصاعمشدی.

بر کوچک شمه نیک ضیای زری
تیره دیکه شکسته تابانه

اوطنک هب ایبکی برده لری
بایلوب تیره شیردی مستانه.

قادینک روی سایه ناکنده
فرق ایدن سایه ناک دیده سنی
حس ایدردی نگاه پاکنده
انفعال خزان سیده سنی.

سنی آشمشدی قرقی؛ اون سنه در
بوش قالان سینه خیالاتی
طامش، اوکر نمش، آکلامشدی ندر،
لدت زهر انفعالاتی!

دوشه رک بستر محبتدن
چاه تاریک حسرته طامش،
آیریلوب شو هر محبتدن
جنسی طول، قلب و روحی بوش قالمش...

بو قادینده، بوقلب تنهاده
بو کچه بر خیال خوش واردی،
او قدر خوش که خواب ورؤیاده
کورمش اولسه بیدی بلکه قورقادی!

باقکر شو خیال شیدایه:

اونی اک بر کزیده بر اذکک
سوه چکده بورار تنهاده
کلرک اعتراف عشق ایده چک!

اوزمان کندی اولبه سوسلنه چک
که کورن بکر میسنده ظن ایده چک...

بر زمان عاشقیله اکلنه چک،
عاشق پرامل کلوب کیده چک...

سوق حسرتله بر کچه، بدلا
عاشقی آرتیرنجه چرائی...

اوزمان ایشته، شوخ و بی پروا،
طوبلا بوب قوت وجسارتی

صاچلرندن، کمال خفته،

ایکی آق تل بولوبده کوسته رک:

«کوردیکرمی؟... بونک محبتله

رنکی دوغز که بن... بئرمیه چک،

صوکره: «زده بیدی عقلکر... دبه چک

کوله چک... قهقهات ایله کوله چک!..

قلبی بر الله ستر ابدرك
عصبي قهقهوات ابله اوله چك ! . . .

مناب شهاب الدين

ادبیات غریبه

ادبیات غریبه نو تازی

اون طقوزنجی عصر ادبیاتک مزیت و اهمیتی
حقنده مختلف رایلر در میان ایدیلور، بعضیسی
اعصار سابقه ادبیاتنه نسبتله عصر حاضر ادبیاتی
بک مادونده عد ادب ادبیات حاضره تک اولکنه
نسبتله سادهک، اصالت اسلوب، مکملیت جهتله
تقصان اولدوغی ادعاسنده بولنور و خیالک تقصاتی
آیرچی بر مدار اعتراض عد ایدیلور. بعضیسی
ایسه عصر حاضر ادبیاتک اعصار سابقه ادبیاتنه
نسبتله دها متنوع، دها روحی، دها دوزخو
اولدوغی، حس-بایزنی هان تمایله افاده ایتمکده
بولندیقی میسدانه قوبور. فقط هر ایکی طرف
شوققطده برلیبورکه هیچ بروقت ادبیات تمدیکی
قدر حیازده مهم بروق اشغال ایتمهشدر.

اون سکرنجی عصرده قادیلر بک آز اوقور،
عوام ایسه هیچ اوقومدی. بوکون قرائت،
کولیلر مستانتا اولدیقی حالده، بتون صنفلرک
مدار اشتغالیدر. غزته بتون شهرلیر ایچون
براحتیاج حکمنی ادی. مقدمما بر ائردن بر قاچ
بیك نسخه صاتیق بولک بر موقفیت عد ایدیلدیکی
حالده بوکون اورته درجهده برروماندن بر سنه
ایچنده ۵۰.۰۰۰ نسخه صایلدیقی کورولیر.

برعصر دنبری کتاب اوقویانلر بک چوغالدی.
انکلتزه و آلمانیهده کتاب اطاره ایتمک واجرت
ابله و برمک ایچون کتبخانهلر تأسیس ایدیلدیکی
حالده فرانسهده کتاب اشترای ایتمک عادی محافظه
اولومش و کتبخلیق سائر مسالک تجارتدن دها
زیاده رواج بولمشدر.

محررلرک بوموقفیتدن مستفید اولسی نتیجه.
سی اولارق بایختلمرده کندی قلمی سایهسندمه کچین
ارباب قلم صنفی تشکل ایتدی. برچونای غزته
جلیق صنعتته سلوک ایتمش و یاخود منظم ایراد
صاحبی اولق ایچون غزتهلر یازی یازمهسده
بولونمشدر. فقط قوانین «محررلرک حق» نامیه
محررلرک ائولرندن تمتعلری تحت تکفله آلمش
اولدیغندن بالکر کتابلرله درام، مؤلفلری و مشهور
رومانچیلر کوزلجه کیتنه بیلیرلر.

*

بوکون رومانلری مسلک خیالیون، مسلک
حقیقیون نامیه ایکی قسمه آیریلور. بومسلکلیری
تدقیق ایدلم:

خیالیون مکتبیک (رومانیزمک) تأسسندن مقدم
(فلاسیک) ادبیاتی، لسانی اوقدر قیرتمشدی که طبیی
صورتده افاده قابل اولاماز، اشیا نامیلرله ذکر ایدیلر،
برطاسم قلعی اولار داخلنده یازی یازیلیردی.
اسلوبک ظرافتی، عظمتی، تمثالی محتوی اولسی
ایچون اوقدر اجبار طبیعت ایدیلیردی که اصالت
اسلوبه ابراث خلل ایتمک ایچون برچوق کالر
ادبیاتین طرد ایدلمشدر. طبیعیدرکه بولله بر ادبیات
الهامی سوندورور، رنگسز، صنفی، یابس ایدر.

(الفره دودونایی) شکسپیرک (اوتالو) سنی
ترجه ایدرک (قومدی فرانسهز) اوتانماق ایچون
ویریز.

(وینایی) بکی ظهور ایدرک ادبیاتنه باشقه
برنک باشقه برطرز ویرن خیالیون مکتبته منسوب
اولدیغندن بواړک ترجهسندمه اهلینک ذوقی نظر
اعتباره آلاز. او بونک مبادیسندمه هرکس توكله
بکیر، آراصره آفشلار. فقط (مور) ک
قصاحقلمغندن دلی کی اولارق (ددهمون).
یادگار عشق مقامنده وردیکی ایشلهکی مندبلی
ایستدیک صرده حاضر بونک دهانندن بر طوقان
خنده، برعمان حضارت قویار، بچاره وینایی نه
اولدیغی بیله من. مکرسه قباحتی انکلیزجه
handkerchief کلمسینی مندیل لفظ عامیانه سیه

ترجه ایتمی ایتمش. آتار اینجه، مجازی سوزلر
بکلیرلر، ستملرینه خوش کلهچک صورتده
«بیاض دوقومه» یاخود آکا مائل تعبیر ایستیلور.
لر مش، حقیقه بوقدر اهمیتسز بر شینک بادی
حقارت اولسنه شاشیلیر. فقط بوکون اهمیتسز
کوزلرین شیلر اوقوت بک بیوک اهمیتی حازدی.

وقساک خیالیون بکی بر طریق آچیهق
بکی بکی فکرلر میدانه قوبدیلر، ظهورلری شدت
حرارتدن قورومش طیراغنه ایتمی چوقدنبری
آرزو ایدیلان یغوری آندیردی. ایلمک دفعه خلق
بوطرز جدید ایدیلن قاجینبر کی اولدیسهده صکره
استقبال ایچون قوللری آچدی. تحفدرکه فلا-
سیکلر طرفدن ایدیلان نعرص، خیالیونک
حقیقیونه قارشئی شرد ایتمدیک اعتراضک عیندر.

فلاسیکلر خیالیونه قارشئی بالخاصه چیرکین شیلری
آراپولر، سوبلی شیلر برینه موجب استکراه
شیلر، حرص و هوس برینه سوق طبیی اقامه
ایدیلورلر، کره شیلری اینجهن اینجهه قایلشد.
بریلورلر، بادی نفرت یازلری، چرمجیلری کوز
اوکنه قوبورلر، لسانی عادی و عوامیستندانه
تعبیرات ابله بوزوبورلر، بوللو سوبلندکاری کی
خیالیونده صکردهن وجود بولان حقیقیونه
قارشئی بالخاصه امیل سوزلاک (آسمومار)
استندمهکی اثری ایچون عینی اعتراضده بولمش
ایدیلر. مسلک خیالیون کیتیکه ایدیلرک لسانی
آهنکلی بر شیوه افاده صوقدی. مسلک
خیالیون طرز جدید ادبک مهد حقیقیسی اولان
آلمانیا بوخصوصده بک شانلی، بک زنگین ایدی.

المان ادبیاتی، اون یدنجی عصرده فرانسز
ائولرینک تقلید و ترجمهسندن عبارت اولدیقی حالده
اون سکرنجی عصرک صوکلرینه دوزخو آلمانیک
اکشموز آدلرندن معدود اولان لسیسینگ، کوته،
شیلرکی دهات ادبک ظهوری اوزرینه ملیشتمشدر.
ذوات مذکورهدرکه اوزمان حکم سورن (فلاسیک)
مسلکته قارشئی بکی بر چیغیر ایدیلر.

خیالیون، شکسک، طرزک مکملیتی نظر
اعتباره المازلر، حسباتی اوایدیرمه و بوسورتله
اجرای تأثیر ایتمک غیرت ایدلردی. بونلر
تأثیرات درونیب لرنی آکلافتی بک زیاده سوزلر.
ائولرینک موضوعلرنی حادثات بومیه حیساندن
آلدقلری کی ماضی بی صحفه سیانه کتیرمک ایستمهلر

قرون عقیده دکل قرون جدیددن اقتباسانده بولونورل، جرمانیا تاریخسندن . Egmont . Guillaume tell. Wallenstein ناملرندکی اوج قهرمانی ترجیح ایدرلر، اسلوب عادلی ايله یازارلر، اسلوب مزینه رغبت ایتزلردی . کلفته دکل . بلکه ایتلا ومقتونیندنیک سوقه تبیینته یازی یازمق و یازدقلری اثرلره قارینی هجانه، جوش و خروش کتیرمک مقصد یکنه لریدی . بوترز جدید ادب آلمانیاده فوق العاده بر حیرتله تلقی اولوندی . هر قدر بوترز کلاسیک ادبیاتی قدر مکمل دکل ایدیبسه دهها زیاده روحی ، دهها زیاده مؤثر ، دهها زیاده طبیعی اولدیفندن حصوله کتیردیکی تأثیر اون طقوزنجی عصرک ابتداسندن اعتباراً هر طرفه پایلهرق المان ادبیاتی سون اوروپانه عکس انداز اولدی .

فالد صفا

فلسفه فطره لری

— ۱ —

مادامکه نوع بشر مالک اولدینی قوای عقلیه و قابلیت جسمانییه ايله برابر بنه مادر کل اولان طبیعتک بر محسولیدر، او حالده شهسزدکه دکل یالکر کندی ذاتی بلکه سون احتراصاتی، معاملات و ملاحظاتی، الحاصل بالجله حسباتی کائناتک هیئت عمومیسنی تشکیل ایلین روابط طبیعیه تابع و بویکی مؤثراندن غیر مفارقدر . علوم فوق الطبیعیه ايله توغل ایلیان ذوات محترمه دوچار اولدقلری

وحسیاننده برطاقم تبدلاتک ظهوردی کل یوم تجربه اولمقدهدر . الحاصل انسانیتک تحت نفوذنده اصرار حیات ایتدیکی مؤثرات مجبوتیه عنانک وقوعی دهها برچوق ائمه ايله اثبات اولنه ییلور . ایسته هیئت اجتماعیه متعلق و غایت مهم اولان بر طاقم حادثاتک ظهوردی کیفی و تصادفی اولوب بلکه برچوق قوانین منتظمه ايله طبیعی اولرق موجود اولان مؤثراندن ایلرو کلدیکی بوجمله تظاهر ایدیور .

مؤثرات مزبورده یالکر بر شخص اوزرنسه اجرای تأثیر ایتوب بلکه سون بر هیئت اجتماعیه دخی تأثیرینی القا ایلر . بو خصوصده تاریخ بو جهتی تدقیق ایچون اک قولای برواسطدر .

موجودات بینندهکی عدم تساوی هب مؤثرات مذکورنک اثری اولوب بونک اسبابی بالتحرری تدقیق ایتک هر کس ایچون امور غیرمشکله دندر .

اقوام و ملل مختلفه اخلاق و عاداتلری وحسبات و مکنسباتلری جهتله یکندیکنندن یک فرقلی بر حالده بولمقدهدرلر . حرارت شمشه معروض بر چولک محل مذکور خیمسنی زکر ایدن بر بدوی اوزرنده تأثیری اولماق قابل دکلدر . اهالی جبل فرط شجاعت و بساننده کسب امتیاز ایدوب اهالی بلده ایسه بالعکس جسامتسز بر حالده بولنورلرکه بونک اسبابی اولکیلرک اوزرنده یشا . دقلری محسولسز اراضی دیکرلرک ایسه اصرار حیات ایتدقلری شهرک احوالیدر .

ایسته عین وجهله بر حکومت ایچوننده بو حالک

حتی اقوام و ملل مختلفه بینندهکی اختلاف کندی حکومتلرینده تأثیر ایدرک هر ملتک تشکیلات سیاسیله لری و بنا علیه اصول اداره لری دخی یک مختلفدر . آفریقادکی قوملر ايله اوروپادکی هیئت بیننده موجود اولان فرقک اک بیوک سببی هرابکی اقلیم بینندهکی اختلافدن نشئت ایتمکدهدر . کذلک چین حکومتک اصول ادارهسی اوروپا حکومتککننه اصلا قیاس قبول ایدمهسجهک درجهدهدرکه بونلرده مؤثرات محیطه نیک انسانلر اوزرنده اجرا ایتدقلری تأثیر نتیجهسی اولهرق مذکور انسانلرک اخلاق و عاداتلرنجه حاصل اولان اختلافدن عبارتدر ؛ بنه عین سیدن اولق اوزره هر عصرده ظهور ایدن داهیلر . استادلر درجه تمدنک مرتبه حال العالمه واصل اولمش مللر آرمسنده ظهور ایدمه ییلوب مالک سارر . بونعتدن محروم و بیکنه بر حالده قالمقدهدر .

ایسته بویکی مؤثراتی تدقیق ایتک و بونلرک نلردن عبارت اولدیفنی نیک بر چوق مسائل مهمه نیک حل اسرنده یک مهم بر اساسدر . واقعا مؤثرات مزبورده بیکن بکان تمداد و بیان ایتک حقیقه کوچ بر وصال ایدسه بز بوراده معلم

محترم بوخونگ فکرنی اساس اثناذ ایدرک بوکئی مؤثرانک نه لردن عبارت اولدینقی وهرینک نهکی تأیمراتی حاز اولدقنری افرادنی جامع واغیاری مانع اولهچق صورتده خلاصه‌الخلاصه اولهرق انظار قارینه عرض ایتمکله اکتفا ایده چکر .

رؤئی بنانی

انکلیز ادیباق

تاریخ حکایه

رنجی دور

۱۷۱۹ — ۱۸۱۴

[۵۲ نجی نهمندن مابعد]

..

دیحیار دسونک قلازیسا هارلووی نشر اولوندینقی تاریخیده (۱۷۴۸) بر دیگر مؤلفک باشقه بر حکایه‌سی نشر اولونمشدی ، بو حکایه بر آنده مؤلفقی هرکسه طابوتب [ ] براسناد حکایه نامنی قازاندردی : بوئر رودریق راندیم ، ومحرری [ ] طوبیاس جورج سموللهدر .

[ ] انکلیز ادیبانه دائر یازیلان کرک انکلیزچه کرک فرانسزجه بعضی اثرلرده بوئر وغروری بنه زمانک بووک بر حکایه نویسی اولان قیلدن ویاشلجه ازی توم جونسدن حاز اولدینقی اهیته بنه اوقاق ایجاب ایدر . بوقسه نیلبدنک ایلمک حکایه‌سی سموللهدک رودریق راندیمندن ایک سنه سوکره (۱۷۵۰) ده نشر اولونمشدر . بزایسه تاریخ نشرلی اعتباریه ترتیب ایتمک .

[ ] سموللت ۱۷۲۱ ده دویمبار تونشارده زلفین قصبه‌سنده تولد ائتمشدر ؛ اولادویمبار تونک غرامار سفوول مکینبده ومؤخرأ غلاستوقو دارالفتونه‌ده تحصیل ایلدکنک سوکره غلاستوقده بر اجازتی چراقلفته کیرد . اون طلقوز

لکن بو آدم وائزلیله چوق اشتغال ایتمه چکر ، چونکه اثرلرنده نه صدمت فقط نظرندن بر صریت تصور ، نه وقعه جهتندن بر مهادت ترتیب بوله . پیلیز ، رنجیسی ، رودریق راندیم ، سرسری ، چاقیقن بر دلیقانلنیک حکایه‌سیدر . اخلاقسز ، حسسز ، نه اولدینقی ، نه طبیعتده بولوندینقی مجهول برکنج که بر چوق سیاحتلر ایدر ، واسقوجیسا ایچرلرندن لوندردیه ، لوندردن یارسه ، کینه ساحلندن یاراغویه اولان بوسیاحتلرنده راست کلدیکي وقعهلر . آلا پول دووقو سرکدشترلر ، مسافر خانه تصادقاریله عمر کچیرد : نه بر نتیجه اخلاقیه ، نه بر صریت تصور .

بتون بوسرکدشترلندن سوکره کتسابک نه‌ایتمده رودریق ایلمک محققده‌کی کبی چاقیقن وخقیقندر ، هیچ بر حصه ایتبا آلمش اولورز .

یاشنده اشهار وثروت پشندنه (in search of fame and fortune) اولوندره‌بکدر . اولور بر نامشا نویسی اوقاق ایتمز ، سقوط ایدر ؛ بوعدمه موفقیت اولوزنه انکلهزجه برجه‌سنده بر جراح چراقلفته مجبور یاشی اولور . ده سوکره اولوندرده هکیلمکه قالیقیتر ، وتکرارعدم موفقیت . بوموقیقیتلرکلر ، تصادق ایتدینکی بوردلر کندیخی مراتبورو ایش ، یازدینقی هیویه‌لره کندیته مثال بر چوق دوستلری کوجیتدیرمشد .

نه‌ایتم رودریق راندیمی نشر ایشدینکی زمان اوقدر آزادینقی اشهار وثروکه معزز اولور ، اوج سنه سوکره انکلیجی حکایه‌سی (برچارین بقول) نشر اولونور ؛ وحیاتک قسم اخیرینقی مثال ادیبیه حصر ایدر . مثلا برانکتره تاریخنی یازارک (A Complete History of England) قسم اخیرنی مشهور انکلیز مؤرخ وفلسوفده ویدجیومک ناتام تاریخنه ذیل کئی قبول اولونور ؛ برچوق حکایه‌لر ده‌ا یازدقن سوکره اک کوزل حکایه‌سی دینلن هامفری فلیسکلر قاتندندن (۱۷۷۹) آز اول بیتر .

مؤلف بر نتیجه بولقی ایچون لایق اولدینقی بر لطف اولقی اوزره بر بابا ، بر زوجسه ویر تروته راست کتیرد . «رودریق راندیمک اولانجه خواصی آجیق باشی تصویرلر ، سهیل براسلوب ، نشئه وشطارتدر» دیبور فیلون .

دیگر اثرلرینه کلنجه ، مثلاًسه لانسوتوغر بوس دون کیشوتک فنا برقلیدی اولوب ، کبار برقادینک تاریخنی ایسه له‌بندی وهن استنده برقادینک ، بوکسک بر الفتنک خاطرات حیانتدرکه مؤلف شو سوک اثری یازمقی ایچون بوقادیندن باره المشدرا ؛ بو حال محرک نصل بر آدم اولدینقی کوزل اکلایتور :

ادبیات کندیسیچون بر صناعت . وهان هان بر بر تجارت اولمش بر آدم . اون طقوزنجی عصرک اک بیوک حکایه نویسلرندن والته سقوطک و نه‌قرمک حیران اولدقنری وصوکنجینک حکایه

ایجاد اولوندینقی زماندئیری بوندن انکلیجی هیچ بر کتاب نشر اولونمه‌مشدر . « دبه مدح ایتدینکی هامفری قلیسکلر ایسه بر جغرافیا علانک سرکدش غریبندن باشقه برشی دکلدز . بوئر زمانغزده اوقدر بیوک بر رغبت قازانان بوله سباحته‌لره ، بو خارق العاده وقایع سرسریلرینک حکایه‌لرینه یول کوستره‌مشدر .

..

بایرینک توصیفه کوره « طبیعت بشرینه‌ک نئزده اومروسی » اولان [ ] ه‌غری قیلدینه کلنجه

[ ] ۱۷۰۷ ده سومره تشارده شاره‌فامارنده تونک ایش ، کندیسی ده بیخ عالمسه منسوبش که بوده هابیبوغ خاندانک بر قولی تکمیل ایدبور . آتالیبا ایبراطورلرله

توم جونس آوورنی نامنده بر ذکنیک

خانه‌سنه مرحمتاً قبول اولونمش بر ولد طبیعیدر ،

بو آدمک برده بلیقل نامنده بکنی وارددر . بو ،

ساخته‌لکلره اقدینک حسن توحه‌ندن ... وصفی

ومسترنک امید ازدواجندن توم جونس محروم

ایتمکله موفق اولور ؛ لکن ارده‌کی محبتیه ازاله

ایدهمز آه بو محبتک خاطرهمی مختلف ومشوش

بر طاق سرکدشترلر ارده‌سنده توم جونس داغما

اشغال ایدر . اولار بر کوچوک کوبلو قنر خاغاغال

بوقراسته برابر فیلبدینک ثروت پک جزئی بریشی . حل

اوله‌چق مسئله ایسه آز بر زده ایله مدیدر بر حیات

اذواق سوومک ؛ بونک ایچون دلیقانی سلک تماشای

نویسه مراجعت ایدر ، بر چوق مفتحکلر ، حتی

قوللر ایچون ایلر بازار ، بر چوق اثرلرک ایچق بر

ایکیسی شایان دقتدر . برخسینک نه بلوندن ، نومولردن

بر ترجمه اولوب کندیسکلر . لکن فیلبدینک خسیسی

کرچکدن عاشقندرک بوعشقت خسته‌جمادلی پک تحف

نتیجه‌لر چقاریر . لوندیره ، بتاترولر حیانتندن زیاده

فیلبدینک خوشنه کیدن شی « صیفیه اندیلککی » ایش که

پاوغورده بتون یاردمسینی نه‌ایتم ایچون

(چونکه نفرسی کندیسینی اووقانلقندن ده منع ایش)

مشهور ویولون بر مأموریت ایستهمش . مبدله‌کده

بر صلح حاکمکی یاقالامش (۱۷۴۹) واجرای مأموریتله

عماکلردن سوکره یازغانه‌به چکلدینکی زمان راست‌کلدینکی

بتون پوانسانلرله یکدن بر عاکیه کیرمرشک بولورده

توم جونس ویونانان وایلد صیفیه‌لر زده اوقوز ۱۷۵۴ ده

سوه اعتیادندن متولله بر خسته‌لقندن برای نداوی کیتدینکی

لر بویه وفات ایش .

ایدرا، بولد، بوکسی حکایه لده بک بول اولان کوزل تصادفلردن استيفاده ن کرى قالماز، بول دووقنک گوساوى، سودجى قيزى او قومش اولانلر شو تصادفلرى ذهنا تجسيم اينديره بيليرلر. سوکره از ياشلجيه برکيار خانک ياننده، ايصاحى مشکلى، لکن برجهت مناسبتي بولق دهامشکل، بروظيفه ايفا ايدرا، صوفى ومستهرنه قارشو ارتکاب اينديکي بوسداقتسز لکلر آره سنده، ينه صوفى دن باشقه کسه ي باشقه کسه ي دوشومئز، ينه صوفى دن باشقه کسه ي کورمز، ينه صوفى دن باشقه کسه ي سوزم، صوفى، اوشايمان برستش، راشي دها بولونيان صوفى... نهايت، سفالتک، محبتک نه اولديغى کوردکن، اولومه قارشى قارشى به کلدکن، قايتمه سنده والدمنى، اوشاغنده پدرنى بولق ظنندن سوکره، بوبله مدهش وبرکت ورسونک خيالى مصيبتلره نصيحت اخلاق ايندکن سوکره تکرار حاميسنک اياقلىر نه قايتيرک قاضارا اوده هموجسى جيقار. بليقلىک حيله سي ميدانه جيقمشدر، و صوفى، صورت ظاهرده، براز کنديه يالوارتدقن سوکره دست ازدواجى و تروتيه نوم جونسک فضيلتي دکلسده نماننى مکافاتلانديرر. بوندامت صميمى ي؟ فيدينک نيکين علم اخلاقى بو خصوصده اميندر.

بوآرده باشلجيه طبيعت، يارتيجدر. شمى مکتب خواجهسى، شمى برر، شمى هيسى برآنده، شمى فيلسوف اولان يارتيج بک تون، مؤلفنرک يتون اترلرنده برر نونهسى کورلديکي حلاله قارنلر حياتده عينى بولمازلر. حياتده اک ساخته شيلرى مثلا برتسارو اوبوتى جىدى ديه بالنتى بوندن

نتايح غير مرتبه جيقاران يارتيج انکليز ادبياتده برتيدر.

[مابعدى وار]

محمد رؤف

تاریخ خواس خمس

تاریخ سامع

[۵۳] نجي نسخدن مابعد

حس روايج، ادراك اشکال واصواندن زياده وجدانيدر. بر شينک مثالى ويا مره ي اولديغى بيان اينديکيم زمان بر حقيقت مادي ي افاده ايتش اولورمه بو حقيقت مادي بيم حس رويتم خارجده دخى موجود ومبتدرا، حال بوکه کيفيت روايج مزاج شخصى به کوره دکيشير: برينه خوش کان بر قوقو، ديگر بنه ناخوش کله بيلير. مع مافيه روايجک لطافت و کراهتي حقدده بر حکم قطعى اصداريه قدرت ياب اوله ميشم روايج اجسام عضويه نمک ازمته ابتدائيه نسبتله بوکون دها شديد ومؤثر اولديغى ادا ايتکلمکسه مانع اوله من. فى الحقيقه حيوانانک دور زندکيلرنده قوقولرى اولديغى کي بعدالموت نمشربنک نخلندن ناشى آيونياق مولدالم، کيرى وساژه کي رايجهلى مادهلر تکوين ايندکلرى معلومدر، حال بوکه حيوانان مذکورده ازمته ابتدائيه نسبتله بوکون دها متکثر اولديغندن حاصل ايدچکلرى اجزاي رايجهدار دخى بالطبع دها زياده اولور. نهايات دخى بوکون اولکنندن زياده قوقو حاصل ايدرلر، زيرا نهاياتک اک زياده

قوقولو اولان قسمى چچکلرى اولوب حال بوکه چچکلر اتيجق دور نالندن اعتبار آيدره انکشاف اوله بيلشدر.

حاسة شامه حيوانات عدم الفقير نمک کاه سنده معدوم دکلدر: بر ساحله بر قوقش بالقي آتيله. جق اولورسه نيکيلر، تکلر کي حيوانات ارجل البطينه نمک درحال طوبلانديقلى کورولور، بر صاليانغوزدن ايکي متره اوزاق بر مسافيه بر نازه

بقله يارجهسى قونه جق اولورسه صاليانغوز درحال تبديل خط حرکت ايدرک بقليه طوضو کلير. مع مافيه حيوانات عدم الفقيره افندن محروم اولدقنلر دن اولنرک حاسة شامه سى حيوانات ذوالفقيره نيکي درجه سنده کاله قريب اوله من؛ حال بوکه حيوانات عدم الفقير نمک دور ظهورى متقدم اولديغندن ازمته ابتدائيه حاسة شامه نمک نزاکت مطلوبون محروم اولديغه حکم ايديله بيلير. ايلک ظهور ايدن حيوانات ذوالفقير نمک ييله بورونلرى واردى: اک متقدم الظهور اولان اسماک ييله افندن محروم دکلدر. بالقنرک دماغلرى باشلرندن فك ايدلورده معانيه ايدلديکي حلاله بوحيوانلرده حاسة شامه نمک بک زياده نمانياب اولديغنه حکم ايتک لازم کلير، زيرا کورولورکه اولنرک دماغلرنديکي فصوص شيعه بالنسبه حيوانات سارزه ذوالفقيره نيکيندن زياده حجه بيلير. مع مافيه بورونلرى تشریح ايدلديکي حلاله مشهود اولورکه جهاز شيلرى هواى تنفسينک مرويه مساعدا مجاريدن مشکل اولمايوب برچوق توجدن عبارت اولديغى و تروج مذکور نمک زياده مقدارده عناصر

شيعيه استيمانه الوريشلى اولديغى و بنا عليه بالقنرک قوه شامه سى اولنردن دهامکمل اولان ومع مافيه فصوص شيلرى بالنسبه دهامکچک بولنان حيوانات ذوالفقير نيکيندن دهامکچقدر. دورده ووننده موجود اولان حيوانات ذوالفقيره بالقنلر دن عبارت اولديغنه نظراً دور مذکورده هنوز حاسة شامه نمک درجه کفائده نمانياب اولديغه قرار ويريله بيلير.

ازمته متقدمده زواحفک اوضاع انقبولى مختلف اولقله برابر هيسنک جهاز شيلرى موجود ايدى: زيرا يه چکلرى بالتيجر استحضار ايدم نيک ايجون هيسنک حاسة شامه، احتياجي واردى. مع مافيه زواحف مذکور نمک حاسة شامه سنى، زواحف حاضر نمک حاسة شامه سندن قوتلى اولديغى تخمينه محل بو قدر. زواحف حقيقه نمک قوه شامه سى کرسنکله جنسونه منسوب اولان حيوانلرک قوه شامه سندن زياده اولقله برابر حيوانات ذات النديا نيکيندن نقصاندر.

هرملى حيوانک مشکل ومکمل بر عضو انقبسى واردرکه عضلاته مستند اولوب غشاي مخاطى ايله مفروش بوشقنرک تشکيل ايدن غضرو. فزندن ياتلشدر؛ او بوشقنلرى قزيريش ايدن غشاي مخاطى اک خفيف برشميدن تأثر ايدم چک درجهده حساسدر. ازمته نالنده هملى حيوانلردن برقتنک عضو انقبسى رخوزرطوم تشکيل ايدم چک صورنده ازانمشدر؛ موسير بلافقوره نظراً هند فيلنده وموسيو دلفورغ نام ذانک فکر نيجه آفرقا فيلنده حاسة شامه فوق الماده شديد و قوى ايتش

عضو اضلیری دها آزاباز اولان همی حیوانلرده
قوة شامه يك شدتلیدر: کویپلرک قوة شامهلرنده کی
شدت هرکجه معلومدر. کرک آمریقا بریلیرلینک
آو حکایلرندن و کرک آفریقا و آسیانک قطعات
مجهولهنده سیاحت ایدنلرک رواستلرندن آکلا.

شلیفنی اوزره اورلرده بولسان همی حیوانلری
اله یکیره نیک ایچون یک اوزاقلرده کزلنک لازم
کایر. دائرة شمیلری او قدر متسع، او قدر
استعابلی در.

انسانلرک قوة شامه سی ایسه یالکیز اطهمنک
انتخاينه خدمت ایدن برآت ناهه دکل حتی برآت
ذوقیه اولمشدر: انسانلر عطریات ترکیب ایتش،
صوکره اونلری تصنیف و مطالعه ایتش، کوزلرینی
آیرمشدر.

بناء علیه حاسه شامه نیک دوراً بعددور تکمیل
ایتمش اولدینی تامین اولنه بایر.

— حاسه ذائقه —

اجهزه ذوقیه بالاسترخانه محافظه اولنمه بیجی
اعضای لیندن مشکل اولمه برابر مخلوقات مقدمه
ایله مخلوقات حاضره آرمسنده کی مشابیه مستنداً
بر حکم ویرلک اقضا ایدیک حالده دینله بیلرکه
حاسه ذائقه سین ادوار ایله برلکده ترقی ایتشددر.
فی الحقیقه حیوانات عدیم الفقردن یک جو -
غنک، از آن جمله هوام ایله ناهمانک بیه چکلرینی
انتخاب ایتکده اولدقیرینی کورورسوقده اونلرده
خصوصی برجهاز ذوقی بولمهوروز: ازمئه مقدمه
کان حیوانات عدیم الفقردنکده عین حالده بولنش
اولمی قویاً مختلدر.

وایان انبات ایتشددر که قره سیلانلره بلاموط
بالغنی یدیرمک ممکن اولمش وقتق فاده قبول
ایدیبرمک ممکن اوله مامشدر. مع مامافیه موسیو
صواواز بزه دیورک: «کافه زواحفده حاسه ذائقه
یک محدوددر، اونلرک دیلاری اطهمه قارشى
علی الخصوص بر عضولسی و تعیینی اولوب انجه،
یابس و اوززلری بوللره مستوردر.»

میدان وجوده زواحفندن صوکره کان
حیوانات ذات الندیایانک حاسه ذائقه سی دها نازکدر.
کویپلرک کدیبرک انتخاب اطهمه مقتدر اولدقیرلی
وبر ویردیگمیزی بیوب بردیگری قبول ایتدکلری
هرکون مشهودمض اولان امور عاده ننددر. حوالی
شرفیده سیاحت ایتدیگم صروده چادیرمی برهرک
کنارینسه زکر ایتدیبریکم زمان، تسکین عطش
ایچون نهره قوشان، آنلرک صوبی نه بیوک
بردقله انتخاب ایتدکلرینی کورهرک متجب اولوردم:
زیرا صوبک ایچونک مناسب اولان
نقطه سنی بولونجه قدر تبدیل موقع ایدرلردی.

نوع بی بیره کلنجه: حاسه ذائقه سنک
زراکتی بردجه درکه لذت اطهمنک الک بلیرسز
فرقلرینی تمیز و ادراک ایدر. انسان حاسه ذائقه
— باصره، سامعه، شامه کی — برمنبع تلذذدر.
ذائقه پرورلک بعض اخلاقون نظرانه برقیصه
ماهیتنی اقلله برابر انسانلک زراکت حسیسنه
بردیبلدر.

— تاریخ لامسه —

حاسه لامسه جهانده ایلك اثرحیات کورولدیکی
دقیقه دنبری موجوددر. فعالیت مخصوصه لری

حسیله نباتلندن تمیز ایدن حیوانلک بر ملک
لمسیه سی اواق لایددر. لکن ازمئه مقدمه
حیوانلرینک فعالیت مخصوصه سی ازمئه متأخره
حیوانلرینک فعالیت مخصوصه لرینه نظر آ محدود
اولدیغندن بریکلرده قوة لامسه نیک اویه کایرک
قوة لامهلرندن زیاده اولدیغنی قبول ایتک موافق
عقل و حکمت کورونور.

ازمئه مقدمه ده ظهور ایدن بولیلرک ایوم
موجود اولان بولیلر کی عضلی بونوزلرله مجیز
اولدقیرلی آزاده اشتباهدر، شقایق بحره دیلین
اسماک ابتداییه ذوالعظامک اعضای لمسیه
مالک اولوب اولدقیرلی معلوم دکلسده ظرف
خارجیلرینک اسماک حاضرمنک ظرف خارجیلرندن
سرت اولدینى محقق درکه بوده حیوانات مذکورنک
ضعف حاسه لامسه سنه دلالت ایدر.

زواجف حاضرمنک اکثرینسنده حاسه لامسه
یک ناقص بردجه در: عکسنی انبات ایدمه بیلرک
بر دلیل بولنجه قدر، زواحف مقدمه نیکده بولمه
اولدینى ظنی قبولده مضطرز.

همی حیوانلر ایوم حاسه لامسه لری الک
مکمل اولان، حیوانلردر. فقط بومکملیت ازمئه
ابتداییه دورجه دکدی. کویبیک ضخیمه الجلد
صنفته ادخال ایتدیکی حیوانلر — که شکللرنده
ثقلت، حرکتلرنده بطاقت وارددر — منج مجروی
تحت الجلدیلری زیاده اولوب دور نالک نصف
اولنده ظهور ایتشلردر. — فعالیت اعتباریه
محدودالاهمیت اولدقیرلی کی زراکت لامسه اعتباریه
بر اهمیت کایه بی حازر دککلدر، بونلردن صوکره

کلن حیواناڤک جلدلری کیندیکه کسب رقت و نزاڤت ایش و حاسه لامسه لری جلدلرینک نزاڤتی و فعالیت مخصوصه لریک درجه سیه متناسب برصو رنده تزیاید ایشدر .

مع مافیه رقت جلدیه اعتبارله انسانک فوقده بر مخلوق گه مشدر . انسانلرک بادی البشره اولسی بون اقسام جلدیه سی سریع التأثر قیلش و انسان کافه حیوانات فوقده بر نزاڤت و حساسیتله متناز اولمشدر .

بناء علیه اجمالاً دینله بیلرکه ادوار خلقتک تباع و توالیسی جهان حواس و محسوساتده برترقی مخصوص وجوده کتیرمش و بزده بدایع عالی اخبار و اذاقه ایدن حواس خمس مخلوقات ابتدایه ایدن روح انسانی به واصل اولونجه به قدر لایسقط کسب قوت و نزاڤت ایشدر .

ج . نجیحی

— ختام —

۵۵

مسلول

کندیسی اکثریا کوردردم : وجهنگ دونوق اصفراری نظر ندمکی حزن سوداوی ، دوداقلر ندمکی صراحت نورانی ايله حزين بر آهنگ مناسبت تشکيل ایدیور ، کوزلری ، قلبنک تحسینات لئنا کنک بر لسانیش کی اعماق روحه قدر انقادسوت ایلوردی ، چارگ بر قسم روحوازنده تخيلات مجهوله سینه

طالمن ، طالغین نظرینی مقبره به دیکمش ، دوداقلرینی آچی تیشلر ایچینده آجان بوخولیرلرینک تأثیر داخله سیه کوزلر ندمه عجزز قطرات سرشک بولونمش ، دوشونوردی .

چوجوق بونی بوله رقت بیلرکی آلی ، بیللیلی ، قمر منبلی ، مورلی ، ماویلی ، صاریلی چچکلرله مزین اوتفردن چیقان طراوتلی ، سرین رایجه قلبنه انشراح و بره یور کبی نیم قبالی کوزلری هرجهته بر پریشانی اعطافله مهم مهم عطف انظار ایدر ، هارک هر کسده او یاندر دینی بو شطارت نشته آوره اصلاً اشتراک ایتور کی بورغون بر حاله ، قورباغه لیدن قوپوب کلرک و قولاقلرینی زمزمه دار دالغه لره بلرله تولد بمرق قلبندن قویان کره بلرله نمنساک تاوه ناله لرینی بخنبار ، شاطر ، صحیح اولانلرک یوزبشه چاریدبغنه امین اولدینی روزکارک تأثیر ایتنده بوناله لره حرمتله سرفرو ایدیور کی اکیلن بر برینی تعقیب ایدرک دالغه دالغه ، هیئتیه آسمانه صعود ایدیور کی کورینن چنژاردکی حیات شباب ملاحظه بر مرگوزیت حقیقه ايله نکران اولوردی .

بر کون بوروحک تاریخ حسباتی دکله دم ، ایلک انساطی بر خرباسله قیرلش بر حیات بر آمال شاعرانه تک فحیمیت محکومانه سنی طاشیان بوجود بر قنبد امید ایدی . بوسودا کار روح ، بو مجروح قوش ، ایلک — و صوک — دفسه اوله رقت ، بوله دیکی وجهله ، نیشان ستارینه مخصوص صاف بر ماویلرکده ، ایکی چشم جلدنیک ، لاهوتی .

بر تیشک « مسخوری » اولمشدی ، هر کوشده کندیسی اولومه محکوم ایدن حکمی ، استقباله کندیسی بکلان قدری دوشوندیکی زمان صولوق دوداقلری صراحتن نجیم ایش بر تقاض تیشله نمله نیر ، کوشنی یارجه یان دودسانکک تخریباشندن چیمش بر نوحه اولان اوکسور و کارک کتیردیکی قان یارچهلرینی نظر ندمه سوداوی بر اندیشه ، وجهنده آچی بر حزن اولدینی حالده کوردردی .

بو بدبخت چوجوق مسلول ایدی : کندیسی سرعتله مزراه سوق ایدن علتدن خیبر دکلادی ، ابدیا آمانی کومه چکی اورطیب ، مظل ، مظل ، او دار چوقور دام کوزلرینک اوکندن چچکمزدی ، زرا اوکندنده یشامیوردی ، آمانده یشاپوردی ، حیاتی ، روحنی ، حسباتی وقف ایتدیکی بو امل سولک ایدی !

خیف که سفیل قوزو مسلول ایدی : بر کنج روح پاکک مشغله سی اولوق ، بر حسابت سودا کارانه تک اساسنی تشکيل ایتک ، بر عمر صفوتک شریکی بولونوق حیات شبانکک لطف ، اک طمانی خولیاسی ایدی ، زرا او حقیقته یشامیوردی . رنگارنگ بر خولیایله مملور طلم صفوته یشاپوردی . اون سکڑ سنه تک عمرنی تشکيل ایدن بوخولیای سولک ایدی ، حقیقت ایشه موت ...

اشترک حیات قدر روحلی هیچ بر شی بولا . مه یور ، ابدیا سومک بینی اولان تاهلی قلباً تقدیس ایدیوردی ، قولاقلر ندمه یطی ، انعکاسرور اهتزازلره طیندار اولان شیر ازدواج ، سولک ، سومک ، اولاد کلر لردی ، اکثریا بر کلین اوطه سی تصور ایدر ، ایپکلی البسه ، مظنن مفروش ، نورانور

بر تیشک « مسخوری » اولمشدی ، هر کوشده اعماق روحه ضرا مبر اساله ایدن ایکی ماوی کوزله قلبی جنتلر ایچینده روروشاب اولمش معنوی بر عشق قدر روحانی بر تیشندن مرکب بر خیال ملیحی کوربر ، ظلمات روحنه قدر تأثیرله او قرائنقلری بیه تئور ایدن بوملاجه « بر پرستش ماوسانه » ايله حیاتی وقف ایتدیکنه بینلر ایدردی .

عجزون عجزون دیوردی که : — بر کنج قری ، خولیای عاشقانه سته تواق ایدن بر چهره سودا آوری کوربر ، بونی کلامق ایچون زمان لازمدر ، لکن نهایت الکلا دینی زمان چوق و قددر قلبنده محاکمه ایدیان بوروج اونک ایچون بیسایحیلقدن چیمش کبی اوکا ماونوس اولور ، اونی تکرار کوردیکی کون ، بون مجادلات قلبیه سنکک موققیته تویج ایتدیکی وشعدیدن تعزیه باشلادینی بوچهره به کندیسه بخش ایلدیکی سعادتلر ایچون بون عشقنک قوتیه بر تیشم ایدر ، ابدیا کندیسنک اولدینی بو بر تیشته کوستر .. بن اشته بو تیشته مسخوری ، اشته عهد مقدسی بو تیشم اولان بر حیا نه مرطوم ! بن شهاقلرله مملو سینه سنکک بر آه حزن حسرانله قساردینی حس ایدر ، یوزبشه باقدیغ زمان باشی باشقه طرفه چورمش کوزلرینه هجوم ایدن بوکوز باشلرینی ایچمکه اصرار ایدیور کوردردم .

بوسلول قلب سومشدی : صاری صاجلی ، ماوی کوزلی او مینی مینی ، یارلی قلیچک کینسک قالان قوتیه ، فقط حقیقی عشقه مخصوص بر قوتله سوبیوردی . فقط زواللی کنج مسلول ایدی .

ضیال آردسند نخیل ایستیکی ماوی کوزلیسی زو حانی
بر قوت ، لاهوتی بر رستسه نخیل ایدر ، حیانتک
هان یگانه دینسه جک لیسله بخنیازیسی * اولان
او عزیز کیچی کوزلرندن سوزولان مهتر بر قطره
سرسنکی دوداقرینک حرارتیه محو ایدرک کورر ،
ستاوته طیران ایدیور کچی ملول انظارنی سماه
دیگردی ، اوخ اوزواللی چو چوق ! کندهنی غدار
بر مراقه محو ایدیوردی .

... برکون چایره چیقمشدم ، اوزاقدن بکا
دوغری نشهدار کلدی ، دها یاقه یاقلاشمدن الی
اوزاندی .

— اوخ ، عزیزم ، مسعودم ؛ نه اولدی بیلیر-
میسک ؟
بن یسه بر خسته جتی دبه دقت ایدیوردم .
دوام ایستی .

— ... اونی کوردم . آه قداشم ، بتون
حیاتمز ، بتون قاتمز ، بتون جائمز ، بتون سعادتمز
اولان بویله بر مخلوقک زانو بزمین پرستی اولمق
سعادتدی دوشوندیم .

بن مجرای افکارنی دیکشدریمک استیوردم
اوبر نعدن ظالمانه ایله باشنی صالابهرق سوبلندی .

— ... بوق ، بوق ! براق ، بوکون قلبک
ایسلاط ایستیکی برکون ، بنم سعادتلم اشته حقیقتک
یالکنز کوانکهمی اولان بویله خویالردن عبارتدر ،
شیمدی مسعودم ، کوردم . هم نصل ؟ دیکله ، دون کیچه
یاقاق اوطمه چکلدیکم زمان والدم طویمهسون دبه
نجرهینی یاواشجه قالدیردم ، بانجیبه قارشو اوطوردم .

اورایه ، کوشک باقوردم ... نه قدر باقدیشی بیلهم ؛
فقط بر زمان اولدی که کوشکک اونجره سی آچلدی .
سئادن دو کیلن نورلر آردسند قادلرخی چیرهرق
او صموده باشلادی . ایقاری نورلی بر بوغویه تماس
ایدیوردی ... کوزمک اوکنده ، باشلمک آره-
سند اون دیز چوکوب ، ماوی کوزلرخی اللهه نصب
ایدوب : « اوخ ، اللهم ، اللهم ، اوکا آچی ، بکا آچی ،
بزه آچی ! ... » دیدیکنی کوردم و ایشتم ...
وصوکره بیه ایستی ، کیردی ...

بن متأثر ، مهتج ایدم . الی صیقهرق : —
قداشم ، دیدم .

بردنبره طوردی ، کوزلمک ایچنه باقدی .
اوراده برایش اویشایوردی ؛ او قدر غلبانده ایدلکه
بر لقردی سوبلسک اغلابه چمزه امین ایدک .

آچی ، لرزان بر سس ، بر شهاقک صیقدینی
پر سرشک بر سسله : — آه ، دیدی ، اینانیور-
سک ... وینده اونوندم .

ایله قیرسئانی کوسترپوردی . الی آئنه
اورهرق طوردی .

— آه ، بندخت ! بنده اونوندم .

و بردنبره بنی ترک ایدمک سرعتله کیتدی .
... بر هفته کندیسنی کورمدم . او بر هفته

برکون لالاسنی واپور اسکلهسند کوردیکم زمان
اوگردیم که زواللی مجروح ازقه داشم اولمشدی .
قوش دیلی نسان ۱۳۰۸

محمد رؤف

صاحب امتیاز : کتایچی قره بت